మణి చంద్రిక

ప్రధాన సంపాదకులు

ఆచార్య కె. ఆశాజ్యోతి

అధ్యక్షులు, తెలుగు అధ్యయన శాఖ

బెంగళూరు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం

సెంట్రల్ కాలేజ్ క్యాంపస్, అంబేద్కర్ వీథి

బెంగుళూరు – 560 001

మణి చంద్రిక

ప్రధాన సంపాదకులు

ఆచార్య కె. ఆశాజ్యోతి

అధ్యక్షులు, తెలుగు అధ్యయన శాఖ

బెంగళూరు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం
సెంట్రల్ కాలేజ్ క్యాంపస్, అంబేద్కర్ వీథి
బెంగుళూరు – 560 001

MANI CHANDRIKA: A Prescribed Telugu Textbook for I Semester Degree Classes, Chief Editor: Prof. K. Asha Jyoti; Chairperson, Department of Studies in Telugu, Bangalore University, Jnanabharati, Bengaluru; Published by Bangalore Central University, Central College Campus, Bengaluru; pp viii + 76.

© బెంగళూరు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం

ప్రథమ ముద్రణ**:** 2020

ప్రధాన సంపాదకులు:

ఆచార్య కె. ఆశాజ్యోతి

అధ్యక్షులు, తెలుగు అధ్యయన శాఖ

బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం

జ్ఞానభారతి, బెంగుళూరు-560056

ప్రకాశకులు **:**

నిర్దేశకులు

ప్రసారాంగ మరియు ముద్రణాలయ విభాగం

బెంగళూరు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం

అంబేడ్కర్ వీథి, బెంగుళూరు-560001

ముద్రణ:

బెంగళూరు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం, సెంట్రల్ కాలేజ్ క్యాంపస్ బెంగుళూరు-560001

ఆచార్య కె. ఆశాజ్యోతి
అధ్యక్షులు, తెలుగు అధ్యయన శాఖ
బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం
జ్ఞానభారతి, బెంగుళూరు-560056

ముందుమాట

బెంగళూరు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం డిగ్రీ కళాశాలలో బి.ఏ./బి.ఎస్సి/బి.ఎస్సి.(ఫాడ్)/బి.కాం./బి.బి.ఎమ్/బి.హెచ్.ఎమ్/బి.బి.ఎ. కోర్సులు చేస్తూ, తెలుగు రెండవ భాషగా ఎన్నుకున్న విద్యార్థులకు తెలుగు పాఠ్యాంశాలు ఈ పుస్తకంలో ఉన్నాయి. పాఠ్య ప్రణాళికా సంఘం విద్యార్థుల కోసం నిర్దేశించిన ప్రాచీన కవిత్వం, వ్యాకరణం మొదటి సెమిస్టర్‌కు, ఆధునిక కవిత్వం, తెలుగు సాహిత్య విమర్శ రెండవ సెమిస్టర్‌లలో పాఠ్యాంశాలు. మొదటి సెమిస్టర్ పాఠ్య పుస్తకం "మణి చంద్రిక", రెండవ సెమిస్టర్ పాఠ్యపుస్తకం "మణిదీపిక".

మణి చంద్రికలో - మొదటి భాగం ప్రాచీన కవిత్వం కాగా, రెండవ భాగం వ్యాకరణం. ప్రాచీన సాహిత్యంలో భాగంగా కవిత్రయంగా ప్రసిద్ధి చెందిన నన్నయ, తిక్కన, ఎర్రనల రచనలను తద్వారా ఆయా కవుల రచనా శైలి విద్యార్థులకు కొంత అవగతం అవుతుంది. ప్రాచీన సాహిత్యావగాహన వ్యాకరణాధ్యయనం లేకుండా అర్థం కాదు కనుక ప్రాథమిక స్థాయి వ్యాకరణంలో భాగంగా పారిభాషిక పద పరిచయం, తెలుగు - సంస్కృత సంధులు, ఛందస్సు, అలంకారాలు వంటి అంశాలను పాఠ్యాంశాలుగా నిర్దేశించడం జరిగింది. పాఠశాల స్థాయిలో అర్థం చేసుకోవలసిన వ్యాకరణం పట్ల కనీస అవగాహన లేకుండా కళాశాల స్థాయికి చేరుతున్న విద్యార్థుల సంఖ్య క్రమంగా పెరుగుతున్న కారణంగా ప్రాచీన సాహిత్యంలో ఉన్న పదాలు, పద రూపాలు, అర్థాలు, తాత్పర్యాలు, వ్యాకరణాంశాల అవగాహన కోసం వ్యాకరణం తప్పనిసరి కనుక కళాశాల స్థాయిలో ప్రాథమిక స్థాయి వ్యాకరణ బోధన విధిగా నిర్దేశించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఆ కారణం

చేత వ్యాకరణం పై ప్రత్యేకంగా దృష్టి పెట్టి వ్యాకరణం విధిగా చదవవలసిన ఆవశ్యకతను ఏర్పరచడం జరిగింది.

బెంగళూరులో నాలుగు విశ్వవిద్యాలయాలలోనూ కళాశాల స్థాయిలో డిగ్రీ మొదటి, రెండు విద్యా సంవత్సరాల నాలుగు సెమిస్టర్లలో తెలుగు ఉండడం వల్ల ఒక్కొక్క విశ్వవిద్యాలయానికి వేరు వేరుగా పాఠ్యాంశాలు రూపొందించకుండా, అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు అంటే బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం, బెంగళూరు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం, బెంగళూరు ఉత్తర విశ్వవిద్యాలయం, మహారాణి క్లస్టర్ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులకు ఒకే పాఠ్యపుస్తకం రూపొందించడం జరిగింది.

తెలుగును రెండవ భాషగా ఎన్నుకున్న విద్యార్థుల అభివృద్ధిని ఆకాంక్షిస్తున్న బెంగళూరు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం కులపతి ఆచార్య ఎస్. జాఫెట్‌గారికి ఈ సందర్భంగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

ఆచార్య కె. ఆశాజ్యోతి
శాఖాధ్యక్షులు, తెలుగు అధ్యయన శాఖ
బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం
జ్ఞానభారతి, బెంగుళూరు-560056

తెలుగు సాహిత్యం

బి.ఎ., బి.ఎస్సి., బిఎస్సి(ఫాడ్), బి.కాం., బి.బి.ఎమ్.,

బిహెచ్.ఎమ్., బి.సి.ఎ., బి.బి.ఎ.

సెమిస్టర్ - 1

విషయ సూచిక

I. పద్యభాగం - ప్రాచీన కవిత్వం

1. శకుంతలోపాఖ్యానం - నన్నయ 1

2. ఉత్తర గోగ్రహణము - తిక్కన సోమయాజి 12

3. ఘోషాయాత్ర - ఎఱ్ఱా ప్రెగడ 23

4. బాణాసురుడు శివుని సేవ - నాచన సోమన 34

II. వ్యాకరణము

1. పారిభాషిక పద పరిచయము 42

2. తెలుగు సంధులు 44

3. సంస్కృత సంధులు 50

4. ఛందస్సు 54

5. అలంకారాలు 66

6. సొంతవాక్యాలు 73